

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	<i>I Meddelelser</i>	
	Kommissionen	
98/C 307/01	Ecu	1
98/C 307/02	Informationsprocedure — Tekniske forskrifter ⁽¹⁾	2
98/C 307/03	Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion (Sag IV/M.1168 — DHL/Deutsche Post) ⁽¹⁾	3
98/C 307/04	Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion (Sag IV/M.1276 — NEC/PBN) ⁽¹⁾	3
98/C 307/05	Anmeldelse af en planlagt fusion (Sag IV/M.1282 — Retevisión Móvil) ⁽¹⁾	4
98/C 307/06	Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion (Sag IV/M.1132 — BT/ESB) ⁽¹⁾	5
98/C 307/07	Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion (Sag IV/M.1161 — Alcoa/Alumax) ⁽¹⁾	5
98/C 307/08	Statsstøtte — C 37/98 (ex N 124/98) — Frankrig ⁽¹⁾	6
98/C 307/09	Statsstøtte — C 35/98 (ex N 783/97 og N 160/98) — Italien ⁽¹⁾	8
98/C 307/10	Statsstøtte — C 43/98 (ex N 558/97) — Nederlandene ⁽¹⁾	10
98/C 307/11	Statsstøtte — C 20/98 (ex NN 166/97, NN 169/97, NN 170/97) — Tyskland ⁽¹⁾	13

I

(Meddelelser)

KOMMISSIONEN

ECU (*)

6. oktober 1998

(98/C 307/01)

Modværdien i national valuta:

Belgiske og luxembourgiske francs	40,3339	Finske mark	5,95201
Danske kroner	7,43409	Svenske kroner	9,52670
Tyske mark	1,95502	Pund sterling	0,707918
Græske drakmer	339,587	US-dollars	1,19128
Spanske pesetas	166,184	Canadiske dollars	1,85006
Franske francs	6,55516	Yen	158,107
Irske pund	0,782710	Schweizerfrancs	1,60883
Italienske lire	1933,00	Norske kroner	8,90187
Nederlandske gylden	2,20423	Islandske kroner	81,9484
Østrigske schilling	13,7558	Australske dollars	2,04267
Portugisiske escudos	200,481	Newzealandske dollars	2,41640
		Sydafrikanske rand	7,19536

Kommissionen har oprettet en fjernskriver med automatisk svar, som på ethvert fjernskriveropkald videregiver omregningskursen i de vigtigste valutaer. Denne fjernskriver er i funktion dagligt fra kl. 15.30 til kl. 13.00 den følgende dag.

Brugeren bør anvende følgende fremgangsmåde:

- kald fjernskriver nr. 23789 i Bruxelles
- angiv eget kendeord
- skriv koden »cccc«, som udløser det automatiske svar og medfører en udskrift af omregningskurserne for ecu over fjernskriveren
- afbryd ikke forbindelsen, inden meddelelsen er afsluttet, angivet ved tegnene »ffff«.

Note: Kommissionen har desuden en telefax (kaldnr. 296 10 97 og 296 60 11) med automatisk svarfunktion, der giver dagsaktuelle oplysninger om de gældende omregningskurser inden for den fælles landbrugspolitik.

(*) Rådets forordning (EØF) nr. 3180/78 af 18. december 1978 (EFT L 379 af 30.12.1978, s. 1), senest ændret ved forordning (EØF) nr. 1971/89 (EFT L 189 af 4.7.1989, s. 1).

Rådets afgørelse 80/1184/EØF af 18. december 1980 (Lomé-konventionen) (EFT L 349 af 23.12.1980, s. 34).

Kommissionens beslutning nr. 3334/80/EKSF af 19. december 1980 (EFT L 349 af 23.12.1980, s. 27).

Finansforordningen af 16. december 1980 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 345 af 20.12.1980, s. 23).

Rådets forordning (EØF) nr. 3308/80 af 16. december 1980 (EFT L 345 af 20.12.1980, s. 1).

Beslutning truffet af Den Europæiske Investeringsbanks Styrelsesråd den 13. maj 1981 (EFT L 311 af 30.10.1981, s. 1).

Informationsprocedure — Tekniske forskrifter

(98/C 307/02)

(EØS-relevant tekst)

- Direktiv 83/189/EØF af 28. marts 1983 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (EFT L 109 af 26.4.1983, s. 8).
- Direktiv 88/182/EØF af 22. marts 1988 om ændring af direktiv 83/189/EØF (EFT L 81 af 26.3.1988, s. 75).
- Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 94/10/EF af 23. marts 1994 om anden væsentlige ændring af direktiv 83/189/EØF (EFT L 100 af 19.4.1994, s. 30).

Notifikationer af nationale udkast til tekniske forskrifter, som Kommissionen har modtaget.

Reference ⁽¹⁾	Titel	Udløb af status quo-perioden på tre måneder ⁽²⁾
98/332/A	Bekendtgørelse om gensidig anerkendelse af kalibreringscertifikater fra akkrediterede kalibreringssteder	26.10.1998
98/389/S	Forordning om producentansvar for elektriske og elektroniske produkter	1.12.1998
98/392/NL	Regulativ om ændring af regulativ om samling af dyr samt af regulativ om handel med levende dyr og levende produkter	8.12.1998
98/393/D	Forlæg til retningslinjer om byggetilsynets krav til skoler (Muster Schulbaurichtlinie — MSchulbauR), udkast af 10. juli 1998	4.12.1998
98/394/A	Lov om undgåelse, indsamling og behandling af affald (Salzburgs lov om affaldshåndtering af 1998)	11.12.1998
98/395/A	Udkast til en bekendtgørelse fra Salzburgs delstatsregering om mindstevarmeisolering af bygninger (bekendtgørelse om varmeisolering)	11.12.1998
98/396/NL	3. ændringsbekendtgørelse af bekendtgørelse om Benelux-hotelklassifikation, branche-foreningen for hotel- og restaurationsbranchen af 1985	11.12.1998
98/365/A	Niederösterreichs støtte til varmekedeludskiftning og fjernvarme, specialaktion	⁽⁴⁾
98/397/A	Bekendtgørelse fra ministeren for forskning og trafik til ændring af bekendtgørelse om transport af farligt gods ad vej (ADN-bekendtgørelse)	11.12.1998
98/398/UK	Revision af Det Forenede Kongeriges procedure til standardvurdering (SAP) med henblik på energiklassifikation (SAP-klassifikation) af boliger	11.12.1998

⁽¹⁾ År — registreringsnummer — medlemsstat, hvorfra udkastet stammer.

⁽²⁾ Periode, hvor udkastet ikke kan vedtages.

⁽³⁾ Ingen »status quo« som følge af, at Kommissionen har accepteret de presserende grunde, anført af den pågældende medlemsstat.

⁽⁴⁾ Ingen »status quo« som følge af tekniske specifikationer eller andre krav i forbindelse med foranstaltninger af beskatningsmæssig eller finansiel art som omhandlet i direktiv 83/189/EØF, artikel 1, punkt 9, andet afsnit, tredje led.

⁽⁵⁾ Afslutning af informationsproceduren.

Kommissionen henleder opmærksomheden på Domstolens afgørelse »CIA Security« af 30. april 1996 i sagen C-194/94, hvori Domstolen siger, at artikel 8 og 9 i direktiv 83/189/EØF skal fortolkes således, at borgerne kan påberåbe sig dem for en national ret, og at det påhviler denne at afslå at anvende en national teknisk forskrift, der ikke er blevet meddelt i overensstemmelse med direktivet.

Denne afgørelse bekræfter Kommissionens meddelelse af 1. oktober 1986 (EFT C 245 af 1.10.1986, s. 4).

Manglende kendskab til anmeldelsespligten medfører således, at de pågældende tekniske forskrifter ikke finder anvendelse, og således ikke kan gøres gældende over for enkeltpersoner.

Yderligere oplysninger om disse notifikationer kan fås ved henvendelse til de nationale tjenester, der er anført i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* C 324 af 30. oktober 1996.

Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion**(Sag IV/M.1168 — DHL/Deutsche Post)**

(98/C 307/03)

(EØS-relevant tekst)

Den 26. juni 1998 besluttede Kommissionen ikke at modsætte sig ovennævnte fusion, idet den erklærede den forenelig med det fælles marked. Denne beslutning er baseret på artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89. Beslutningsteksten i sin helhed eksisterer kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- i papirudgave gennem salgskontorerne for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (se liste på omslagets sidste side)
- i elektronisk udgave i »CEN«-versionen af CELEX-databasen under dokumentnummer 398M1168. CELEX er det datamatbaserede dokumentationssystem for europæisk fællesskabsret. For yderligere oplysninger kontakt venligst:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/4B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tlf. (352) 29 29-42455; fax (352) 29 29-42763.

Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion**(Sag IV/M.1276 — NEC/PBN)**

(98/C 307/04)

(EØS-relevant tekst)

Den 3. september 1998 besluttede Kommissionen ikke at modsætte sig ovennævnte fusion, idet den erklærede den forenelig med det fælles marked. Denne beslutning er baseret på artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89. Beslutningsteksten i sin helhed eksisterer kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- i papirudgave gennem salgskontorerne for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (se liste på omslagets sidste side)
- i elektronisk udgave i »CEN«-versionen af CELEX-databasen under dokumentnummer 398M1276. CELEX er det datamatbaserede dokumentationssystem for europæisk fællesskabsret. For yderligere oplysninger kontakt venligst:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/4B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tlf. (352) 29 29-42455; fax (352) 29 29-42763.

Anmeldelse af en planlagt fusion
(Sag IV/M.1282 — Retevisión Móvil)

(98/C 307/05)

(EØS-relevant tekst)

1. Den 1. oktober 1998 modtog Kommissionen i henhold til artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 ⁽¹⁾, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1310/97 ⁽²⁾, en anmeldelse af en planlagt fusion, hvorved virksomhederne STET Mobile Holding, der kontrolleres af Telecom Italia, Grupo Eléctrico de Comunicaciones SA (GET), der kontrolleres af Endesa, samt Unión Fenosa Inversiones SA erhverver fælles kontrol, jf. artikel 3, stk. 1, litra b), i nævnte forordning, med virksomheden Retevisión Móvil SA, som er et nyoprettet selskab.

2. De pågældende virksomheder udøver følgende erhvervsaktiviteter:

— Telecom Italia: største telekommunikationselskab i Italien

— Endesa: ledende elektricitetsproducent og distributør i Spanien, telekommunikation gennem GET

— Unión Fenosa Inversiones: produktion og distribution af elektricitet i Spanien.

3. På grundlag af en foreløbig undersøgelse finder Kommissionen, at den anmeldte fusion kan falde ind under forordning (EØF) nr. 4064/89. Den forbeholder sig dog sin endelige stilling til dette punkt.

4. Kommissionen opfordrer andre interesserede parter til at fremsætte deres eventuelle bemærkninger til den planlagte fusion.

Bemærkningerne skal være Kommissionen i hænde senest ti dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse. Bemærkningerne med angivelse af sag IV/M.1282 — Retevisión Móvil kan sendes til Kommissionen med telefax ((32-2) 296 43 01 eller 296 72 44) eller med posten til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence (GD IV)
Direktorat B — Merger Task Force
Avenue de Cortenberg/Kortenberglaan 150
B-1040 Bruxelles/Brussel.

⁽¹⁾ EFT L 395 af 30.12.1989, s. 1. Berigtigelse i EFT L 257 af 21.9.1990, s. 13.

⁽²⁾ EFT L 180 af 9.7.1997, s. 1. Berigtigelse i EFT L 40 af 13.2.1998, s. 17.

Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion**(Sag IV/M.1132 — BT/ESB)**

(98/C 307/06)

(EØS-relevant tekst)

Den 19. maj 1998 besluttede Kommissionen ikke at modsætte sig ovennævnte fusion, idet den erklærede den forenelig med det fælles marked. Denne beslutning er baseret på artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89. Beslutningsteksten i sin helhed eksisterer kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- i papirudgave gennem salgskontorerne for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (se liste på omslagets sidste side)
- i elektronisk udgave i »CEN«-versionen af CELEX-databasen under dokumentnummer 398M1132. CELEX er det datamatbaserede dokumentationssystem for europæisk fællesskabsret. For yderligere oplysninger kontakt venligst:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/4B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tlf. (352) 29 29-42455; fax (352) 29 29-42763.

Meddelelse om ikke at modsætte sig en anmeldt fusion**(Sag IV/M.1161 — Alcoa/Alumax)**

(98/C 307/07)

(EØS-relevant tekst)

Den 28. maj 1998 besluttede Kommissionen ikke at modsætte sig ovennævnte fusion, idet den erklærede den forenelig med det fælles marked. Denne beslutning er baseret på artikel 6, stk. 1, litra b), i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89. Beslutningsteksten i sin helhed eksisterer kun på engelsk og vil blive offentliggjort, efter at eventuelle forretningshemmeligheder er udeladt. Den kan fås:

- i papirudgave gennem salgskontorerne for Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer (se liste på omslagets sidste side)
- i elektronisk udgave i »CEN«-versionen af CELEX-databasen under dokumentnummer 398M1161. CELEX er det datamatbaserede dokumentationssystem for europæisk fællesskabsret. For yderligere oplysninger kontakt venligst:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/4B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Tlf. (352) 29 29-42455; fax (352) 29 29-42763.

STATSSTØTTE

C 37/98 (ex N 124/98)

Frankrig

(98/C 307/08)

(EØS-relevant tekst)

*(Artikel 92, 93 og 94 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab)***Kommissionens meddelelse i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, til de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter om en fransk anmeldelse af udviklingsstøtte til Fransk Polynesien. Støtten gives til salg af to krydstogtskibe fra Chantiers de l'Atlantique til Renaissance Financial, der skal benytte skibene i Fransk Polynesien**

Ved nedenstående brev underrettede Kommissionen den franske regering om, at den havde besluttet at indlede procedure efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2:

»Kommissionen meddeler hermed den franske regering, at den efter at have gennemgået de oplysninger, den har modtaget om det pågældende støtteprojekt, har besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2.

Den 10. februar 1998 anmeldte den franske regering udviklingsstøtte til Fransk Polynesien i overensstemmelse med artikel 4, stk. 7, og artikel 11, stk. 2, i syvende direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien⁽¹⁾. I brev af 23. februar 1998 bad Kommissionen om supplerende oplysninger, som den franske regering fremsendte i brev af 20. marts 1998.

Projektet vedrører udviklingsstøtte til salg af to krydstogtskibe fra Chantiers de l'Atlantique til Renaissance Financial (RF). Skibene skal benyttes i Fransk Polynesien.

RF, som har hjemsted i Paris, er et datterselskab af det amerikanske selskab Renaissance Cruise Inc. RF blev oprettet i 1997 med henblik på at overtage og drive de to skibe. Den franske regering henviser til, at uden denne støtte ville operatøren ikke kunne overtage skibene på normale markedsvilkår, fordi renten ville være alt for høj til at gøre det muligt at benytte skibene i Fransk Polynesien. Uden støtte vil det foreløbige budget for drift af

krydstogtskibene kun balancere med en belægningsprocent på 75. Det er endog sandsynligt, at operatøren i de første fem år vil få årlige tab på 50 mio. FRF. De franske myndigheder konkluderer, at uden støtten er projektet ikke gennemførligt. I henhold til de gældende skatte regler skal operatøren benytte skibene i Fransk Polynesien i mindst syv år efter ordreafgivelsen. Hvis dette tilsagn ikke overholdes, skal operatøren betale den udbetalte støtte tilbage.

Den franske regering fremfører, at de regionale myndigheder i Fransk Polynesien har sat sig som mål at udvikle turismen, især krydstogter. Målet er at hæve den årlige vækstrate inden for turisme fra de nuværende 3,2 % til ca. 9 % i 2010. Det understreges, at projektet passer perfekt ind i denne strategi. De to krydstogtskibe med hver 350 kahytter vil gøre det muligt at tredoble udbuddet af krydstogter fra og med udgangen af 1999. De lokale myndigheder i Fransk Polynesien skulle i øvrigt have hilst projektet velkomment.

Den kontraktmæssige værdi af hver af skibene er på [...]. Støtteintensiteten er på 41,6 %. Støtten gives som en skattelettelse, som fritager investorerne fra en skat på 41,6 % af fortjenesten af deres øvrige aktiviteter, hvis de geninvesterer denne fortjeneste i skibe til Fransk Polynesien. Støtten tildeles under en skatteordning⁽²⁾, som Kommissionen godkendte ved brev af 27. januar 1993⁽³⁾. I dette brev præciserede Kommissionen, at denne ordning kun kunne anvendes, hvis man overholdt EF's regler, retningslinjer og rammebestemmelser om støtte til forskellige sektorer og formål.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 90/684/EØF, forlænget ved Rådets forordning (EF) nr. 2600/97.

⁽²⁾ Lov af 11. juli 1986 om produktive investeringer i de oversøiske departementer og territorier, som ændret.

⁽³⁾ SG(93) D/1300.

I artikel 4, stk. 7, i syvende direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien hedder det, at maksimumsgrænsen ikke gælder for støtte til bygning af skibe, når denne støtte ydes som udviklingsbistand til et udviklingsland. Støtten kan betragtes som forenelig med det fælles marked, hvis den opfylder de betingelser, som OECD's arbejdsgruppe nr. 6 har fastlagt på dette område i sin aftale om fortolkningen af artikel 6, 7 og 8 i arrangementet vedrørende eksportkreditter til skibe, eller hvis den er i overensstemmelse med senere tilføjelser til eller ændringer i den nævnte aftale. Alle sådanne individuelle støtteprojekter skal anmeldes til Kommissionen, inden de iværksættes. Kommissionen kontrollerer det særlige udviklingsaspekt i forbindelse med den planlagte støtte, og at støtten falder ind under den nævnte aftales anvendelsesområde.

OECD-aftalen om fortolkningen af arrangementet indeholder blandt andet bestemmelser om, at støttetildeleren i passende grad skal påvise, at den faktiske ejer er bosiddende i modtagerlandet, og at støttemodtageren ikke er et ikke-operationelt datterselskab af et udenlandsk selskab (⁴).

Endvidere konkluderede Domstolen i sag C-400/92 om tysk udviklingsstøtte til den kinesiske virksomhed Cosco, at Kommissionen skal undersøge, om der er tale om et særligt udviklingsaspekt af den påtænkte støtte. Denne undersøgelse skal foretages uafhængigt af vurderingen af støttens forenelighed med OECD's kriterier. I Cosco-sagen kunne udviklingsstøtten ikke godkendes, fordi virksomheden Cosco ikke havde brug for støtte for at bidrage til Kinas generelle udvikling. Desuden er det netop undersøgelsen af dette særlige aspekt, der giver Kommissionen mulighed for at føre tilsyn med, at støtte i henhold til artikel 4, stk. 7, der har til formål at sænke priserne på skibe til visse udviklingslande, under hensyntagen til de konkrete anvendelsesbetingelser indeholder et egentligt udviklingsaspekt og ikke udgør statsstøtte til et skibsværft i en medlemsstat, der er omfattet af støtteloftet, selv om støtten opfylder OECD's kriterier (⁵).

Den påtænkte støtte vil blive givet til et selskab med hjemsted i Paris. OECD's arrangement kræver, at den faktiske ejer skal bo i modtagerlandet. Kommissionen finder, at denne bestemmelse bør fortolkes som et krav om, at ejeren skal bo i Fransk Polynesien. Den stiller således spørgsmålstegn ved, om den påtænkte støtte kan være forenelig med OECD's arrangement.

Selv om turisme er en sektor af stor betydning for udviklingen af Stillehavsregionen, er Kommissionen på grund af de specifikke anvendelsesbetingelser ikke på dette trin i undersøgelsen overbevist om, at projektet har et egentligt udviklingsaspekt. Den pågældende støttes udviklingsaspekt i Fransk Polynesien synes desuden at være begrænset, idet de umiddelbare modtagere af støtten er de investorer, der fritages for skat af deres fortjeneste. Imidlertid bor modtagerne af støtten (som beløber sig til [...]) ikke i det område, der skal udvikles. De eneste fordele for Fransk Polynesien bliver de ekstra passagerer, der måtte besøge området, og især de penge, turisterne bruger under deres ophold på øerne, som kan bidrage til en positiv udvikling i den lokale beskæftigelse. Endvidere forventer operatøren en belægningsprocent på under 75 % i hvert fald i de første fem år og årlige tab på 50 mio. FRF i samme periode. Operatøren skal benytte skibene i de oversøiske territorier i mindst syv år efter ordreafgivelsen, men eftersom private franske foretagender investerer deres overskud i disse krydstogtskibe, er Kommissionen ikke overbevist om, at projektets rentabilitet er så dårlig. Rent logisk placerer en investor kun sin kapital i et projekt, hvis han forventer at få en fortjeneste.

På grundlag af de oplysninger, den franske regering har fremlagt som svar, nærer Kommissionen tvivl om, hvorvidt udviklingsstøtten er forenelig med betingelserne i artikel 4, stk. 7, i direktiv 90/684/EØF, senest forlænget ved forordning (EF) nr. 2600/97. På nuværende trin i undersøgelsen er det især tvivlsomt, om betingelserne i OECD-arrangementet er opfyldt, og om det kan påvises, at der er tale om et udviklingsaspekt.

På baggrund af ovenstående har Kommissionen besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2.

Kommissionen minder den franske regering om, at enhver modtager af støtte, der er tildelt, inden Kommissionen har godkendt den, kan blive nødsaget til at betale støtten tilbage i overensstemmelse med den pågældende medlemsstats procedurer og bestemmelser, navnlig med hensyn til restancer med gæld til staten. Det tilbagebetalingspligtige beløb vil blive tilskrevet renter af det beløb, virksomheden har modtaget, der beregnes fra udbetalingsdatoen, til en rentesats, der svarer til den referencesats, der anvendes ved beregning af nettosubventions-

(⁴) Brev fra Kommissionen til medlemsstaterne SG(89) D/311 af 3. januar 1989.

(⁵) Dom af 5. oktober 1994, sag C-400/92, Sml. 1994, s. I-4701.

ækvivalenten for støtteordninger i den pågældende medlemsstat.

Kommissionen anmoder den franske regering om at fremsætte alle de bemærkninger, der er nødvendige for at vurdere, om støtten er forenelig, senest en måned efter datoen for denne meddelelse.«

Kommissionen opfordrer de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til inden en måned efter offentliggørelsen af denne meddelelse at fremsætte deres

bemærkninger til de pågældende foranstaltninger. Bemærkningerne bedes sendt til:

Europa-Kommissionen
Generaldirektorat IV — Konkurrence
Direktoratet for Statsstøtte
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel.
Fax (32-2) 296 98 17.

Disse bemærkninger vil blive videregivet til den franske regering.

STATSSTØTTE

C 35/98 (ex N 783/97 og N 160/98)

Italien

(98/C 307/09)

(EØS-relevant tekst)

(Artikel 92, 93 og 94 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab)

Kommissionens meddelelse i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, til de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter om en italiensk anmeldelse af regionalstøtte til investering i henhold til italiensk lov 488/92 i forbindelse med oprettelse af to nye skibsværfter (Oristano og Belvedere Marittimo)

Ved nedenstående brev underrettede Kommissionen den italienske regering om, at den havde besluttet at indlede procedure efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2:

»Ved skrivelse nr. 7715 af 17. november 1997, der indgik i Kommissionen den 18. november 1997, underrettede den italienske regering Kommissionen om en påtænkt investeringsstøtte i henhold til lov 488/92 i forbindelse med bygning af et nyt skibsværft i Oristano i Sardinien.

Der er tale om et værft til bygning af hurtiggående kataraner eller etskrogsfartøjer. Teknologien findes allerede og hidrører fra Australien fra et andet italiensk værft, der har specialiseret sig i den slags fartøjer. Den oprindelige målsætning går ud på at bygge ét fartøj om året, svarende til 80 000 mandtimer om året. Da Sardinien er en region under mål 1, kan investeringsstøtten komme op på 50 % NSÆ + 15 % BSÆ. Udgifterne til det pågældende investeringsprojekt andrager 83,9 mia. ITL, og støtten, der er fastsat til 89 % af det tilladte maksimumsbeløb, kommer op på et nominelt beløb på 53,4 mia. ITL.

Ved skrivelse SG D/55737 af 15. december 1997 blev der stillet yderligere spørgsmål, hvori det blev anført, at en sådan foranstaltning kun kunne behandles på betingelse af, at den nye kapacitet, der udgør en kapacitetsforøgelse, direkte knyttes til den definitiv nedskæring af kapaciteten gennem lukning af andre værfter i samme tidsrum, således som det er fastsat i direktivets artikel 6.

Ved skrivelse nr. 1579 af 6. marts 1998, der indgik den 12. marts 1998, indrømmer de italienske myndigheder, at de er ude af stand til at tilvejebringe en nøjagtig liste over, hvilke værfter der måtte være slettet af det særlige italienske register over skibsværfter, og at de heller ikke kan angive, om kapaciteten for virksomheder, der er lukket for nylig, svarer til den, man agter at skabe. Projektets iværksættere tilvejebringer for deres vedkommende en liste over mindre værfter, der for ret nylig er ophørt med at bygge skibe.

Ved skrivelse nr. 1582 af 6. marts 1998, der indgik den 12. marts 1998 samtidig med besvarelsen af anmodningen om yderligere oplysninger vedrørende Oristano-værftet, anmeldte de italienske myndigheder et andet

projekt vedrørende oprettelse af et værft, der på alle punkter var magen til det ovenfor beskrevne, men beliggende i Calabria i Belvedere Marittimo. Da Calabria også er en region under mål 1, kan investeringsstøtten komme op på 50 % NSÆ + 15 % BSÆ. Udgifterne til det pågældende investeringsprojekt andrager ligeledes 83,9 mia. ITL, og støtten, der for dette projekt er fastsat til 89 % af det tilladte maksimumsbeløb, kommer op på et nominelt beløb på 54,6 mia. ITL.

Da der er tale om investeringsstøtte vedrørende oprettelse af nye skibsværfter, skal den vurderes i lyset af artikel 6, stk. 1, i direktiv 90/684/EØF om støtte til skibsbygningsindustrien, hvis anvendelse senest er blevet forlænget ved forordning (EF) nr. 2600/97, og hvori det anføres, at investeringsstøtte, uanset om den er sektorbestemt eller ej, ikke må ydes til oprettelse af nye skibsværfter, medmindre den er kædet direkte sammen med en tilsvarende definitiv nedskæring af andre værfters kapacitet i samme medlemsstat i samme tidsrum. Eftersom de italienske myndigheder selv har erklæret, at de ikke er i stand til at fastslå, om der er ligevægt mellem den kapacitet, der måtte være lukket for nylig, og den nye kapacitet, som måtte være oprettet, eller til at angive navne på de værfter, der definitivt måtte have standset deres skibsbygningsvirksomhed og derfor måtte være slettet af det særlige register over italienske skibsværfter, må det konstateres, at bestemmelserne i artikel 6 ikke er efterkommet.

På baggrund af ovenstående iagttagelser skal Kommissionen derfor underrette den italienske regering om, at den har besluttet at indlede den i EF-traktatens artikel 3, stk. 2, fastsatte procedure over for den påtænkte støtte til oprettelse af nye skibsværfter i Oristano (Sardinien) og i Belvedere Marittimo (Calabria).

Som led i proceduren skal Kommissionen opfordre den italienske regering til inden to måneder fra meddelelsen af denne skrivelse at fremsætte sine bemærkninger.

Kommissionen skal endvidere underrette den italienske regering om, at den ved offentliggørelse af en meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* vil opfordre de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger.

Kommissionen skal henlede den italienske regerings opmærksomhed på den skrivelse, den sendte til alle medlemsstater den 3. november 1983 om disses forpligtelser som følge af EF-traktatens artikel 93, stk. 3, samt på den meddelelse, der blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* C 318 af 24. november 1983, hvori det blev indskærpet, at enhver støtte, der ydes ulovligt, dvs. inden Kommissionen som led i den i EF-traktatens artikel 93, stk. 2, fastsatte procedure har truffet endelig beslutning, vil kunne kræves tilbagebetalt.

Kommissionen skal ligeledes erindre de italienske myndigheder om, at det ulovligt ydede støttebeløb, som eventuelt skall tilbagebetales således som anført i skrivelserne af 4. marts 1991 og 22. februar 1995, skal pålægges renter, der beregnes fra den dato, støtten rent faktisk er udbetalt, og at den anvendte sats skal beregnes på grundlag af den referencesats, der anvendes for regionalstøtte.«

Kommissionen opfordrer de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til inden en måned efter offentliggørelsen af denne meddelelse at fremsætte deres bemærkninger til de pågældende foranstaltninger. Bemærkningerne bedes sendt til:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Konkurrence (GD IV)
Direktoratet for Statsstøtte II
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel.
Fax (32-2) 296 98 17.

Disse bemærkninger vil blive videregivet til den italienske regering.

STATSSTØTTE

C 43/98 (ex N 558/97)

Nederlandene

(98/C 307/10)

(EØS-relevant tekst)

*(Artikel 92, 93 og 94 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab)***Kommissionens meddelelse til de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter om støtte til nederlandske tankstationer ved grænsen til Tyskland, jf. EF-traktatens artikel 93, stk. 2**

Ved efterfølgende brev informerede Kommissionen den nederlandske regering om sin beslutning om at indlede proceduren i EF-traktatens artikel 93, stk. 2.

»Ved brev af 14. august 1997, som blev registreret den 18. august 1997, meddelte de nederlandske myndigheder Kommissionen, at de agtede at yde støtte til nederlandske tankstationer tæt på den tyske grænse. Kommissionens tjenestegrene anmodede ved brev af 22. september 1997 om supplerende oplysninger. De nederlandske myndigheder besvarede denne anmodning ved brev af 30. oktober 1997, som blev registreret den 31. oktober 1997. Ved brev af 17. december 1997 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger om de spørgsmål, der ikke var besvaret i tilstrækkeligt omfang. Den 15. januar 1998 anmodede de nederlandske myndigheder om en forlængelse af fristen. Den 22. januar 1998 forlængede Kommissionen fristen til den 10. februar 1998. Den 16. februar 1998 sendte Kommissionens tjenestegrene de nederlandske myndigheder en påmindelse herom. Den 17. februar 1998 fremsendte de nederlandske myndigheder en del af de oplysninger, Kommissionen havde anmodet om.

Den nederlandske regering agter at yde støtte til nederlandske fysiske eller juridiske personer, interessentskaber eller kommanditselskaber, på hvis vegne en eller flere tankstationer drives, når disse tankstationer ligger tæt ved den tyske grænse. Støtte beregnes på grundlag af den leverede mængde let olie. Støttens omfang aftager med øget afstand til den tyske grænse, det vil sige, at tankstationer, der ligger indtil 10 km fra grænsen, modtager 80 NLG (36 ECU) pr. 1 000 liter leveret let olie, mens de tankstationer, der ligger mellem 10 km og 20 km fra grænsen, modtager 40 NLG (18 ECU) i støtte pr. leveret 1 000 liter let olie. Den samlede støtte vil udgøre ca. 126 mio. NLG (56,57 mio. ECU) afhængig af tankstationernes omsætning. Støtteordningen gælder i højst tre år, dvs. indtil 1. juli 2000.

Formålet med støtten er at kompensere ejerne af disse stationer for den påståede omsætningsnedgang som følge af de forhøjelser af afgifterne på let olie, som blev indført i Nederlandene pr. 1. juli 1997. Som følge af denne forhøjelse tenderer nederlandske forbrugere til at tanke bilen op på tyske tankstationer. Den nederlandske regering agter at reducere støtten, hvis afgifterne øges i Tyskland.

I henhold til den nederlandske regering er der fastsat et maksimum på 100 000 ECU pr. tankstation over ordningens maksimale løbetid. Regeringen mener desuden, at de planlagte støtteforanstaltninger opfylder de krav, som Kommissionen har fastsat i de minimis-reglen. Den mener i den forbindelse, at hver enkel tankstation kan betragtes som en særskilt virksomhed, og at Kommissionen må godkende disse foranstaltninger uden at gøre indvendinger.

Ifølge de nederlandske myndigheder findes der tre typer tankstationer i Nederlandene. I den første kategori, nemlig kategorien af videreforhandlere/ejere (»dealer-owned/dealer-operated«), er forhandleren samtidig ejer af tankstationen, ligesom han driver den på egen risiko og er tilknyttet leverandøren via en eksklusiv købsaftale med en løbetid på fem år og en option for yderligere fem år, jf. forordning (EØF) nr. 1984/83 ⁽¹⁾.

I den anden kategori, nemlig kategorien af videreforhandlere/forpagtere (»company-owned/dealer-operated«) forpagter forhandleren tankstationen, ligesom han driver den på egen risiko og er tilknyttet olieselskabet, så længe han forpagter tankstationen, via en eksklusiv købs-

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (EØF) nr. 1984/83 af 22. juni 1983 om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, kategorier af eksklusive købsaftaler (herefter benævnt forordning (EØF) nr. 1984/83).

aftale, jf. forordning (EØF) nr. 1984/83. I den tredje og sidste kategori, nemlig kategorien af lønnede forhandlere (»company-owned/company-operated«), lønnes forhandleren af et olieselskab eller et datterselskab af et olieselskab. De anstatte/datterselskaberne handler ikke på egen risiko og kan ikke frit vælge leverandør. Forordning (EØF) nr. 1984/83 finder ikke anvendelse herpå.

De minimis-reglen finder udelukkende anvendelse, hvis hver enkel tankstation kan betragtes som en særskilt virksomhed. En tankstation kan ikke betragtes som særskilt virksomhed, hvis ejeren ejer flere tankstationer, eller hvis »uafhængige« forhandlere er pålagt begrænsninger både i forpagtningsaftaler og eksklusive købsaftaler i en sådan grad, at de i realiteten kontrolleres af de store olieselskaber.

Efter en foreløbig undersøgelse synes den første kategori, dvs. »dealer-owned/dealer-operated« tankstationer, at opfylde kriteriet, hvorefter der skal være tale om en uafhængig virksomhed som fastsat i de minimis-reglen. Med hensyn til anden og tredje kategori, nemlig »company-owned/dealer-operated« og »company-owned/company-operated« tankstationer, kan Kommissionen ikke udelukke, at olieselskaberne er de direkte modtagere af støtten. Det er nemlig muligt, at de »uafhængige« forhandlere i anden kategori er så begrænsede i deres handlefrihed, at de faktisk må anses for at høre ind under tredje kategori, hvor den risiko, som forhandlerne påtager sig, er et afgørende kriterium ved vurderingen af deres handlefrihed.

For at kunne undersøge de pågældende tankstationers ejerskabsstruktur både med hensyn til afgrænsningen af de enkelte kategorier og med hensyn til antallet af tankstationer, der falder ind under de enkelte kategorier, har Kommissionens tjenestegrene skriftligt stillet de nederlandske myndigheder en række spørgsmål.

Med hensyn til definitionen af de forskellige kategorier har de nederlandske myndigheder på trods af flere skriftlige påmindelser ikke tilsendt Kommissionen kopier af alle kombinerede eksklusive købs- og forpagtningsaftaler med de enkelte olieselskaber. Kommissionen kan som følge heraf ikke vurdere forhandlerens handlefrihed og den risiko, de påtager sig, især ikke for så vidt angår forhandlere af anden kategori.

Med hensyn til antallet af tankstationer pr. kategori er de nederlandske myndigheders svar selvmodsiggende og utilstrækkelige.

En af selvmodsigelserne vedrører oplysningerne om ejerskabsstrukturen for tankstationer i Nederlandene opdelt

efter antal tankstationer pr. kategori. I 1994⁽²⁾ var der ca. 4 362 tankstationer i Nederlandene, hvoraf Shell, Texaco, Mobil, Esso, BP, KNP (Q8), Total, Fina og uafhængige forhandlere havde henholdsvis 734 (17 %), 580 (13 %), 470 (11 %), 399 (9 %), 301 (7 %), 201 (5 %), 200 (5 %), 171 (4 %) og 900 (21 %) udsalg. Statistisk kan man gå ud fra, at den generelle ejerskabsstruktur for tankstationer i Nederlandene også gælder for støtteområdet. Følgelig skulle olieselskaberne Shell, Texaco, BP/Mobil, Esso, KNP (Q8), Total og Fina have henholdsvis ca. 106, 81, 113, 56, 31, 31 og 25 af disse 624 tankstationer og de uafhængige forhandlere ca. 131. Disse tal er imidlertid i strid med de efterfølgende oplysninger, som de nederlandske myndigheder har fremsendt, hvorefter

1. 566 af de 624 støttemodtagere kun har en tankstation, 33 to tankstationer og 10 tre tankstationer. Kun en ubetydelig procentsats af støttemodtagere har mere end tre tankstationer
2. 374 (60 %) af de 624 tankstationer »dealer-owned/dealer-operated« (kategori I), hvorimod 187 (30 %) er »company-owned/dealer-operated« (kategori II) og 63 (10 %) »company-owned/company-operated« (kategori III). Tager man udgangspunkt i tallene for hele Nederlandene skulle tallet for kategori I være 131 (21 %)
3. Shell, Texaco, BP, Esso, KNP (Q8), Total og Fina ejer henholdsvis 47, 21, 46, 33, 4, 6 og 5 tankstationer i kategori II og 0, 4, 10, 0, 0, 5 og 1 tankstationer i kategori III, dvs. sammenlagt henholdsvis 47, 25, 56, 33, 4, 11 og 6 tankstationer.

Selv hvis hver enkel tankstation med henblik på anvendelsen af de minimis-reglen kan betragtes som en særskilt virksomhed, kan det endelig ikke udelukkes, at de minimis-reglen i dette specielle tilfælde ikke finder anvendelse. Denne regel blev indført på baggrund af en generel antagelse om, at mindre støttebeløb ikke påvirker

⁽²⁾ Disse tal er baseret på statistikker fra 1994. Kommissionens tjenestegrene har anmodet de nederlandske myndigheder om ajourførte oplysninger. De ajourførte oplysninger fra de nederlandske myndigheder for 1996 kan imidlertid ikke anvendes, da man hverken angiver det samlede antal benzinsalg eller de enkelte olieselskabers procentuelle andel af det samlede antal benzinsalg. Hvis de indsendte oplysninger for 1996 omfatter alle udsalg, vil Shell, Texaco, BP/Mobil, Esso, KNP (Q8), Total og Fina statistisk have henholdsvis 145, 110, 148, 76, 37, 37 og 33 af de 624 tankstationer, hvilket betyder, at de uafhængige forhandlere ingen markedsandel har.

samhandelen mellem medlemsstater mærkbart og derfor ikke falder ind under artikel 92, stk. 1. Det skal i den forbindelse imidlertid bemærkes, at de minimis-reglen er baseret på en afbeviselig præsumtion, det vil sige, at selv om det pågældende støttebeløb er lavt og derfor falder ind under de minimis-reglens tærskelværdi, så finder reglen ikke anvendelse, hvis støtten påvirker samhandelen og konkurrencen mellem medlemsstater mærkbart.

I det foreliggende tilfælde kan dette faktisk være tilfældet af tre grunde. For det første ligger de tankstationer, der kan få støtte, ved grænsen til Tyskland. For det andet har denne foranstaltning til formål at kompensere ejerne af disse tankstationer for det påståede fald i omsætningen som følge af, at nederlandske forbrugere tanker bilerne op på tyske tankstationer på grund af forhøjelsen af afgifterne på let olie i Nederlandene. Endelig er støtten afhængig af, at afgifterne i Tyskland ikke stiger. I lyset af alle disse faktorer må det konstateres, at foranstaltningen klart påvirker samhandelen og konkurrencen med i hvert fald Tyskland mærkbart. Det skal samtidig erindres, at der formodentlig også er tankstationer i Belgien, der på grund af deres geografiske placering, vil mærke følgerne af denne foranstaltning, selv om det kun er nederlandske tankstationer ved grænsen til Tyskland, der vil kunne opnå støtte.

På grundlag af de indsendte oplysninger konkluderer Kommissionen, at de nederlandske myndigheder ikke har dokumenteret, at støtten ikke påvirker samhandelen og konkurrencen mellem medlemsstater som fastsat i Kommissionens meddelelse om de minimis-støtte. Kommissionen har derfor besluttet at indlede proceduren i EF-traktatens artikel 93, stk. 2, for at undersøge, om den planlagte støtte er forenelig med fællesmarkedet.

Kommissionen opfordrer som led i proceduren den nederlandske regering til senest en måned efter modtagelsen af dette brev at tilsende Kommissionen alle bemærkninger og eventuelle andre oplysninger, som den anser for relevante for vurderingen af støtten, herunder navnlig

1. en liste over ejerne af de 624 tankstationer, en opdeling af de 624 tankstationer på de tre kategorier og ajourførte oplysninger om de 624 tankstationers markedsandele opdelt efter ejer
2. sammenlignelige data vedrørende ejerskabsstrukturen for tankstationerne i hele Nederlandene og i det område, hvor støtten ydes. Hvis ejerskabsstrukturen i Nederlandene som sådan afviger fra ejerskabsstrukturen i det område, hvor støtten ydes, bedes den nederlandske regering forklare hvorfor, og
3. kopier af alle kombinerede eksklusive købs- og forpagtningsaftaler med hver enkelt olieselskab, så Kommissionen kan vurdere, om de »uafhængige«

forhandleres handlingsfrihed er begrænset i en sådan grad, at de i realiteten kontrolleres af det pågældende olieselskab.

Kommissionen skal erindre om, at EF-traktatens artikel 93, stk. 3, har opsættende virkning, samt henlede den nederlandske regerings opmærksomhed på Kommissionens meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* C 318 af 24. november 1983, side 3, hvori det fastsættes, at enhver støtte, der ydes ulovligt, dvs. støtte, der er ydet uden forudgående anmeldelse, og inden Kommissionen har taget endelig stilling hertil inden for rammerne af proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2, kan kræves tilbagebetalt. I lyset af ordningens løbetid, dvs. fra 1. juli 1997, er det et spørgsmål, om de nederlandske myndigheder har efterkommet denne forpligtelse, som den er blevet erindret om i Kommissionens breve af 22. september 1997 og 17. december 1997.

Kommissionen opfordrer den nederlandske regering til straks at underrette de berørte virksomheder om, at der er indledt procedure, og at den ulovligt udbetalte støtte eventuelt skal tilbagebetales.

Ved offentliggørelse af dette brev i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* vil Kommissionen opfordre de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger. Kommissionen vil informere andre interesserede parter i de EFTA-lande, der har undertegnet EØS-aftalen, herom ved at offentliggøre en meddelelse i EØS-tillægget til *De Europæiske Fællesskabers Tidende* og EFTA-Tilsynsmyndigheden ved at tilsende den en kopi af dette brev.

Kommissionen opfordrer derfor den nederlandske regering til senest ti arbejdsdage efter datoen for afsendelse af dette brev at meddele Kommissionen, om brevet efter den nederlandske regerings opfattelse indeholder fortrolige oplysninger, der ikke bør offentliggøres. Den nederlandske regering skal i hvert enkelt tilfælde anføre en klar begrundelse. Hvis Kommissionen ikke modtager en sådan begrundet anmodning inden for den fastsatte frist, går den ud fra, at de nederlandske myndigheder samtykker i offentliggørelsen af brevet fulde ordlyd.«

Kommissionen opfordrer de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til senest en måned efter datoen for offentliggørelse af denne meddelelse at fremsende deres bemærkninger til de pågældende foranstaltninger. Bemærkningerne bedes sendt til

Europa-Kommissionen
Generaldirektorat IV/H/2
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel.
Fax (32-2) 296 98 16.

Disse bemærkninger vil blive videregivet til den nederlandske regering.

STATSSTØTTE

C 20/98 (ex NN 166/97, NN 169/97, NN 170/97)

Tyskland

(98/C 307/11)

(EØS-relevant tekst)

*(Artikel 92, 93 og 94 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab)***Kommissionens meddelelse i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 2, til de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter om støtte til SICAN**

Ved nedenstående skrivelse har Kommissionen meddelt den tyske regering, at den har besluttet at indlede den i EF-traktatens artikel 93, stk. 2, fastsatte procedure.

»BAGGRUND

Ved skrivelse af 30. september 1996 modtog Kommissionen en klage over en påstået støtte på 150 mio. ECU til SICAN, en virksomhed i Hannover i Niedersachsen. Ved skrivelse af 4. november 1996 anmodede Kommissionen de tyske myndigheder om oplysninger, som de tyske myndigheder indsendte ved skrivelse af 20. marts 1997. Sammen med disse informationer sendte de tre særskilte meddelelser, hvormed de underrettede Kommissionen om, at der var blevet udbetalt statsstøtte.

På et møde den 4. december 1997 mellem repræsentanter for forbundsregeringen og Kommissionens tjenestegrene fremlagde de tyske myndigheder yderligere oplysninger. En række væsentlige aspekter i sagen var imidlertid fortsat uklare. På dette møde havde de tyske myndigheder givet tilsagn om, at de inden for tre uger ville fremsende yderligere oplysninger, som Kommissionen ikke havde modtaget ved udarbejdelsen af dette dokument.

På grundlag af de oplysninger, de tyske myndigheder hidtil har fremlagt, kan der anføres følgende:

GRUPPEN

I 1989 besluttede regeringen i Niedersachsen, at den sammen med forbundsregeringen, og inden for rammerne af det europæiske projekt »JESSI«, ville opbygge SICAN, som strategisk kompetencecenter inden for mikroelektronik for at støtte og styrke Niedersachsens virksomheder i denne sektor ved at gennemføre forskningsprojekter sammen med og for disse. I årene derpå blev SICAN-gruppen reorganiseret og fik sin

nuværende struktur. I 1996 lå det samlede antal beskæftigede på [...] ⁽¹⁾, gruppens samlede årlige omsætning lå på 16,44 mio. ECU (32,5 mio. DEM). Mens gruppens virksomheder har form af aktieselskaber (GmbH), blev de efter de tyske myndigheders oplysninger oprettet med henblik på opfyldelse af ovennævnte offentlige opgaver, og den statslige indflydelse skulle udøves gennem moder-selskabets tilsynsorganer. Efter de tyske myndigheders opfattelse er alle enheder i SICAN-gruppen små og mellemstore virksomheder, jf. Kommissionens definition heraf.

SICAN-gruppen er sammensat af et managementholding SICAN Beteiligungsgesellschaft (i det følgende benævnt SIBEG), de to operative datterselskaber SICAN GmbH (i det følgende benævnt SICAN) og SICAN F&E-Betriebs-GmbH (i det følgende benævnt SIBET) samt et selskab, der ejer gruppens aktiver, SICAN Anlagen Verwaltungs-GmbH (i det følgende benævnt SIAG).

Ifølge de oplysninger, de tyske myndigheder har indsendt, ejes SIBEG, først og fremmest af tyske og amerikanske virksomheder. SICAN er et 100 % ejet datterselskab af SIBEG, der ligeledes ejer 51 % af aktierne i SIBET. De øvrige SIBET-aktier ejes af Nord/LB og nogle delstater. 100 % af SIAG's aktier ejes af Nord/LB, dvs. at SIAG indirekte er statsejet.

SICAN udfører prækompetitive udviklingsprojekter efter bestilling af virksomheder og arbejder på markedet. SICAN har gennemført [...] ⁽²⁾ sådanne projekter. SIBET er et nonprofitforetagende og arbejder ikke på markedet. Det gennemfører ligeledes forsknings- og udviklingsprojekter, der imidlertid hovedsagelig sker i forbindelse med industriel forskning, og i samarbejde med industrielle partnere og delvis også forskningsinsti-

⁽¹⁾ Fortrolig oplysning, læs: »under 200«.

⁽²⁾ Fortrolig oplysning, læs: »flere hundrede«.

tutter. SIAG er et non-profitforetagende og ejer alle SICAN-selskabers aktiver (bygninger, udstyr, software, yderligere udstyr). Det stiller disse aktiver til rådighed for SIBET og SICAN og yder desuden disse selskaber tjenesteydelser gennem sit personale.

DEN FORMODEDE STØTTE

1. Ydede beløb

Gruppen har siden oprettelsen modtaget over 100 mio. ECU i offentlige midler fra forbundsrepublikken og delstaterne. Det største beløb modtog SIAG til finansiering af gruppens aktiver (57,5 mio. ECU (113,74 mio. DEM)) og til dækning af løbende udgifter (5,92 mio. ECU (11,71 mio. DEM)). SIBET modtog 31,76 mio. ECU (62,79 mio. DEM) til investeringer og forsknings- og udviklingsprojekter. SICAN modtog 13,64 mio. ECU (26,97 mio. DEM) som startfinansiering i 1990-1991 og har siden da klaret sig selv.

2. Støtte gennem SICAN og SIBET

Hvad angår støtte til SIBET's ordregivere, har de tyske myndigheder meddelt, at SIBET har modtaget 5,11 mio. ECU (10,11 mio. DEM) til videregivelse som projektfremme til samarbejdspartnere, hvorved maksimalsatsen for industrielle partnere har ligget på 50 %. Ifølge de tyske myndigheder har SICAN's projektpartnere ikke modtaget direkte projekstøtte. Med hensyn til en indirekte støtte til aftalepartnere har de tyske myndigheder erklæret, at SIBET og SICAN har ydet deres tjenesteydelser om ikke til markedspriser så i det mindste til priser svarende til de fuldstændige omkostninger og således ikke skulle have videregivet nogen indirekte fordele til andre virksomheder.

3. Støtte til SICAN og SIBET

Hvad angår støtte til SICAN og SIBET blev der ud over ovennævnte direkte støtte videregivet fordele fra SIAG til SICAN og SIBET gennem afregning af ydelser ydet af SIAG. Mens SIAG opkrævede personaleudgifter fuldt ud, har de tyske myndigheder erklæret, at gebyret for brug af SIAG's aktiver ikke skulle have indeholdt hverken afskrivningsomkostninger eller de af SIAG modtagne 5,92 mio. ECU (11,71 mio. DEM).

4. Forbundsregeringens holdning og genstanden for »NN-notifikationer«

Efter de tyske myndigheders opfattelse er støtten til SICAN's og SIBET's projekter i overensstemmelse med Fællesskabets F&U-rammebestemmelser, da den gennemsnitlige intensitet aldrig skulle have overskredet de deri tilladte intensiteter.

Endvidere dækker de tre meddelelser, som forbundsregeringen har indsendt ved skrivelse af 20. marts 1997 som »NN-notifikationer«, følgende aspekter af støtten:

- Med meddelelsen, der er registreret som NN 169/97, foreslås det, at der godkendes ad hoc-støtte i form af tilskud til SIBET's industrielle partnere til gennemførelsen af projekter på det industrielle forskningsstadium, i alt 3,8 mio. ECU (7,5 mio. DEM) til [...] ⁽³⁾ industrielle samarbejdspartnere i tidsrummet 1992 til 1999. Støtteintensiteten skulle ligge på mellem 25 og 50 % brutto. På mødet oplyste de tyske myndigheder imidlertid, at i alt havde flere end [...] ⁽⁴⁾ samarbejdspartnere modtaget støtte.
- Med den meddelelse, der er registreret som NN 170/97, foreslås det at godkende, at der ydes ad hoc-støtte til SIBET gennem udnyttelse af aktiver og administrative ydelser fra SIAG med et støttebeløb på mellem 0,18 mio. ECU og 1,5 mio. ECU pr. år (0,36 og 2,96 mio. DEM) i perioden 1994 til 1999. Den anmeldte støtte angår beregningsmåden for de vederlag, SIBET skulle betale til SIAG for brug af dets aktiver. SIBET tog ikke del i afskrivningsomkostningerne.
- Med den meddelelse, der er registreret som NN 166/97, foreslås det, at der ydes ad hoc-støtte til SICAN gennem udnyttelse af aktiver stillet til rådighed af SIAG og administrative ydelser ydet af SIAG, med et støttebeløb på mellem 0,06 mio. ECU og 3,9 mio. ECU (0,13 og 7,7 mio. DEM) i perioden 1990 til 1999.

VURDERING

Der synes at være ydet statsstøtte til SICAN-gruppens samarbejdspartnere på den ene side og selve SICAN-gruppen på den anden side.

A. STØTTE GENNEM SICAN-GRUPPEN

- a) Hvad angår direkte støtte til projektpartnere, meddeler de tyske myndigheder, at der er ydet støtte til SIBET's projektpartnere. En sådan støtte falder ind under EF-traktatens artikel 92, stk. 1, idet den umiddelbart begunstiger de pågældende virksomheder. Derved har støtten en potentiel virkning på samhandelen mellem medlemsstater. Antallet af støttede partnere og støttens samlede beløb er endnu

⁽³⁾ Fortrolig oplysning.

⁽⁴⁾ Fortrolig oplysning, læs: »de i meddelelsen nævnte«.

ikke klarlagt. På mødet den 4. december 1997 blev de tyske myndigheder bedt om at fremlægge en liste med de støttede projekter.

- b) Kommissionen udelukker ikke, at der foruden denne direkte støtte er videregivet individuelle fordele fra såvel SIBET som SICAN til deres projektpartnere, som også kunne betragtes som statsstøtte. De tyske myndigheder har ganske vist erklæret, at begge virksomheder har opkrævet de fulde omkostninger hos kontraktpartnere, men de har ikke, således som Kommissionen bad om det på mødet den 4. december 1997, påvist, at SIBET og SICAN har et omkostningsregnskabssystem, der sætter dem i stand til at fastslå disse omkostninger for hvert enkelt projekt. På samme måde har de tyske myndigheder ikke påvist, at de direkte fordele, som SIBET og SICAN har fået gennem SIAG, og at de midler, der tilflød SIBET og SICAN direkte, er indgået i beregningen af de priser, kunderne skulle betale.

B. STØTTE TIL SICAN-GRUPPEN

Hvad angår støtten til SICAN-gruppen, skal denne støtte sandsynligvis i det mindste delvis anses for statsstøtte, selv om det nøjagtige beløb endnu ikke er klarlagt.

- a) På baggrund af de oplysninger, Kommissionen har til rådighed, må den direkte støtte til SICAN, et privat-ejet selskab, der er aktiv på markedet, betegnes som statsstøtte.
- b) Det samme gælder for støtten til SIBET. Kommissionen tvivler på, at SIBET er et offentligt, nonprofit-forskningsorgan i henhold til punkt 2.4 i F&U-rammebestemmelserne, således som de tyske myndigheder hævder.
- c) Den indirekte fordel for SIBET og SICAN gennem SIAG må højst sandsynligt også anses for støtte, selv om der endnu ikke kan sættes tal på den. I denne forbindelse betragter de tyske myndigheder selv SIBET som modtager af støtte fra SIAG. De tyske myndigheder er blevet anmodet om yderligere oplysninger om arten af de tjenesteydelser, SIAG har ydet SIBET og SICAN, og om en specificering af, hvilke der skulle betales fuldt ud, og hvilke der var gratis.
- d) For at kunne vurdere sagen havde Kommissionen endvidere bedt de tyske myndigheder om at indsende oplysninger om de store gevinster, som SICAN indrømmer at have haft, og om SIBET's eventuelle gevinster. Hvis SICAN og SIBET har ydet deres tjenesteydelser til den fulde pris, inklusive de indirekte fordele, de har fået gennem SIAG, må de rent

faktisk have haft store gevinster. Endvidere skulle de tyske myndigheder bekræfte, at der ikke er tilført SICAN nogen yderligere direkte fordele ud over de ovennævnte 13,64 mio. ECU. Det er desuden tvivlsomt, om de direkte tilskud til SIBET var begrænset til de ovennævnte 31,76 mio. ECU.

C. FORENELIGHEDEN MED FÆLLESMARKEDET

For så vidt angår hele den pågældende støtte — dvs. såvel støtte til samarbejdspartnere som til selve gruppen — er det tvivlsomt, om støtten kan anses for forenelig med fællesmarkedet. Støtte til fremme af forsknings- og udviklingsprojekter kan principielt fritages i henhold til EF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), og således anses for forenelig med fællesmarkedet, hvis betingelserne i F&U-rammebestemmelserne er opfyldt.

På baggrund af de foreliggende oplysninger er Kommissionen i tvivl om, hvorvidt betingelserne i rammebestemmelserne var opfyldt. For at kunne foretage en sådan vurdering skulle den pågældende støtte bl.a. kunne henføres til bestemte forskningsprojekter, hvis forskningsstade kan fastslås og samlede støttebeløb kan måles for at muliggøre en beregning og vurdering af støtteintensiteten, og desuden skulle støttens nødvendighed og igangsættende virkning kunne påvises. De tyske myndigheder har ikke indsendt de nødvendige oplysninger for en sådan vurdering.

På mødet den 4. december 1997 hævdede de tyske repræsentanter endelig, at støtten til SICAN-gruppens projektpartnere kunne falde ind under et af Kommissionen godkendt F&U-program. De tyske myndigheder har imidlertid ikke underbygget denne påstand gennem konkrete oplysninger om et sådant program og dets godkendelse. Kommissionen er derfor ikke i stand til at kontrollere denne påstand.

KONKLUSION

På grundlag af ovennævnte vurdering anser Kommissionen på dette stadium ovennævnte foranstaltninger for statsstøtte, og den er i alvorlig tvivl om, hvorvidt de er forenelige med fællesmarkedet efter EF-traktatens artikel 92, stk. 3.

Kommissionen har derfor besluttet at inlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2. Kommissionen opfordrer herved den tyske regering til at indsende alle relevante oplysninger og bemærkninger inden en måned efter modtagelsen af denne skrivelse.

Kommissionen minder de tyske myndigheder om, at i henhold til EF-traktatens artikel 93, stk. 3, er støtte, der ydes uden forudgående anmeldelse eller inden Kommissionen har truffet endelig beslutning, ulovlig. Modtageren af en sådan ulovlig støtte skal i princippet betale denne tilbage. Tilbagebetalingen sker i overensstemmelse med de i den tyske lovgivning fastsatte procedurer og bestemmelser, inklusive renter beregnet på grundlag af referencesatsen for regionalstøtte fra den dag, hvor støtten blev ydet.

Kommissionen anmoder den tyske regering om at underrette de støttemodtagende virksomheder og regeringen i delstaten Niedersachsen om, at proceduren er indledt og om, at de modtagne midler eventuelt skal tilbagebetales.

Skulle de tyske myndigheder være af den opfattelse, at denne skrivelse indeholder fortrolige oplysninger, der ikke må offentliggøres, bedes de meddele Kommissionen dette inden 15 arbejdsdage.

Kommissionen meddeler herved den tyske regering, at den vil offentliggøre denne skrivelse som en meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* og derved give andre medlemsstater og interesserede parter mulighed for at fremsætte deres bemærkninger samt i EØS-tillægget til *De Europæiske Fællesskabers Tidende*, hvorved interesserede parter i EFTA-landene ligeledes opfordres til at fremsætte deres bemærkninger. EFTA-Tilsynsmyndigheden vil blive underrettet i overensstemmelse med EØS-aftalens protokol nr. 27.«

Kommissionen skal herved opfordre de øvrige medlemsstater og andre interesserede parter til inden 30 dage efter offentliggørelsen af denne meddelelse at fremsende deres bemærkninger til følgende adresse:

Europa-Kommissionen
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel.

Bemærkningerne vil blive videregivet til den tyske regering.